

პროლაბარაო ყველა ქვეყნისა, შეერთებით

საბ. სსრ მინისტრთა საბჭოსთან არსებული ფიზიკური კულტურისა და სპორტის კომიტეტისა და პროლაბარაო რესპუბლიკური საბჭოს ორგანო
სალო Орган Комитета по физической культуре и спорту при Совете Министров ГССР и республиканского Совета профсоюзов

№ 1
(3995)

1970 წ.

ინვარი.
ხუთშაბათი.
ფასი 3 კაპ.

გაზეთი გამოდის
1934 წლის
18 აპრილიდან

ქვირ უკეთ გეგოგრაჟი!

სასალწლო გილოცვა საგჭოთა ხალხს

საკე ცენტრალურმა კომიტეტმა, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმმა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭომ სახალწლო მილოცვით მიმართეს საბჭოთა ხალხს.

მილოცვაში ნათქვამია, რომ 1969 წელი „... იყო შთაფრთხილი შრომისა და შემოქმედებითი გამარჯვებების წელი.“

ჩვენი საშობლო გულდაჯერებით მიდის წინ დიდი ლენინის იდეებით გაცისკრებულნი კომუნისტების მშენებლობის გზით. საბჭოთა ხალხმა წარმატებით შეასრულა ხუთწლედის მეოთხე წლის მირითადი დავალებანი. მწუხრში ჩადგა ასობით ახალი საწარმო, ფართო მასშტაბით ხორციელდება ბინების, კულტურულ-საყოფაცხოვრებო დაწესებულებების მშენებლობა. ახალი მნიშვნელოვანი წარმატებები მოპოვებულია მეცნიერებისა და ტექნიკის, სახალხო განათლებისა და ჯანმრთელობის დაცვის, ლიტერატურისა და ხელოვნების დარგებში...“

მილოცვაში ლაპარაკია შესანიშნავ საბჭოთა ახალგაზრდობაზე, რომელიც მზადაა შეასრულოს პარტიის ყოველი დავალება.

„საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტი, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმი და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭო გულითადად მოგილოცავენ ახალ წელს და გისურვებთ თქვენი სურვილების, გეგმების შესრულებას და ჯანმრთელობას. დაე ახალმა წელიწადმა თქვენს საბჭოთა ოჯახს მოუტანოს ახალი წარმატებები და სიხარული ცხოვრებაში, შრომასა და სწავლაში!“

ღივსახეობა

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოსთან არსებული ფიზკულტურისა და სპორტის კომიტეტის დადგენილებით საქართველოს სსრ დამსახურებული მწვრთნელის წოდება მიენიჭათ: **სპორტულ ტანვარჯიში** — ა. გაბრიაცხე (თბილისის „დინამო“), ო. შიქელაძე (თბილისის „სპარტაკი“); **თავისუფალ ვილონაში** — ი. ალიხანოვი (თბილისის „ბურვესტიკი“); **ფეხბურთი** — გ. გაბუნია (გორის „განთიადი“).

სპორტული 1969 წლის გმირები

1969 წელი სპორტული მოვლენებით უადრესად მდიდარი იყო. საბჭოთა ათლეტებმა მონაწილეობა მიიღეს მსოფლიოსა და ევროპის პირველობებში, მრავალ ტურნირში; სხვადასხვა ქვეყნის და ჩემპიონატებში.

ქვეყნის ბევრი ნაკრები გუნდის შემადგენლობაში საბჭოთა სპორტის ღირსებას წარმატებით იცავდნენ საქართველოს წარმომადგენლები, რომელიც მოკავშირე რესპუბლიკების მშურ ოჯახში საპართლიანად ითვლება ერთ-ერთ ყველაზე „სპორტულად“.

საქართველოს სპორტულ უზრუნველყოფის ფედერაციამ შეაჯამა სპორტული 1969 წლის შედეგები და ჩაატარა ტრადიციული სახალწლო გამოკითხვა ჩვენი რესპუბლიკის ათი საუკეთესო სპორტსმენის გამოსავლენად. გათვალისწინებულია ამ გამოკითხვის შედეგებს:

1. სპორტის დამსახურებული ოსტატი ნ. გაფრინდაშვილი (ჭაღრაკი);
2. სპორტის დამსახურებული ოსტატი რ. რურუა (ჭილაობა);
3. სპორტის დამსახურებული ოსტატი შ. ლომიძე (ჭილაობა);
4. სპორტის ოსტატი ნ. ალექსანდრია (ჭაღრაკი);
5. სპორტის დამსახურებული ოსტატი ო. ფხაკაძე (ველოსპორტი);
6. სპორტის დამსახურებული ოსტატი ვ. სანევი (მფლეოსობა);
7. სპორტის ოსტატი კ. ასათიანი (ფეხბურთი);
8. სპორტის დამსახურებული ოსტატი ა. მეტრეველი (ჩოგბურთი);
9. სპორტის დამსახურებული ოსტატი ზ. ბერიაშვილი (ჭილაობა);
10. სპორტის ოსტატი რ. მოძუაშვილი (ფეხბურთი).

უზრუნველყოფის არჩევანს კომენტარი არ სჭირდება — ამ ათეულში მოხვდნენ საქართველოში ერთობ პოპულარული ექვსი სახეობის — ჭილაობის, ჭაღრაკის, ფეხბურთის, მძლეოსნობის, ჩოგბურთისა და ველოსპორტის წარმომადგენლები. უნდა აღვნიშნოთ, რომ ათივე სპორტსმენი წლეულს წარმატებით გამოდიოდა საქავშირო და საერთაშორისო სარბიულზე.

როგორც წინა წლებში, ფედერაციამ დასახელა უზრუნველყოფის, რომელთა აზრიც საუკეთესოა ათეულზე ყველაზე მეტად მიუახლოვდა საბოლოო შედეგს. ამჯერად ყველაზე „ზუსტი წინასწარმეტყველები“ აღმოჩნდნენ გავით „სოვეტსკაია აბხაზის“ საზოგადოებრივი სპორტული მიმომხიველი, რესპუბლიკური კატეგორიის მსაჯი გ. პოდოსინი და საქართველოს დეგეშაოთა სააგენტოს კორესპონდენტი გ. ჯანიშვილი. მათ სწორად დასახელეს მთელი ათეული. (საქდესი).

ფოტო ო. გელაშვილისა, ნახ. გ. იაშვილისა.

გღრ-ის ჯილდოს გაღმცემა

გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის ელჩმა საბჭოთა კავშირში მ. ბიტნერმა 80 დეკემბერს სსრ კავშირის ოლიმპიური კომიტეტის თავმჯდომარეს, საერთაშორისო ოლიმპიური კომიტეტის ვიცე-პრეზიდენტს კ. ანდრიანოვს გადასცა ვერცხლის ორდენი „ხალხთა მეგობრობის ვარსკვლავი“.

კ. ანდრიანოვი დაჯილდოვდა იმ დიდი წვლილისთვის, რომელიც მან შეიტანა გღრ-ის სპორტული მოძრაობის განვითარებაში და მის საერთაშორისო აღიარებაში.

ერთსულოვანი ალიარება

პელსინკი, 30 დეკემბერი. ფინეთის სპორტულ რედაქტორთა კავშირმა უკვე 23-ედ ჩაატარა ტრადიციული გამოკითხვა თავისი ქვეყნის 10 საუკეთესო სპორტსმენის დასადგენად. 1969 წელს პირველობა ერთხმად მიაკუთვნეს მსოფლიო ჩემპიონსა და რეკორდსმენს, ძალოსან კარლო კანგასნიმის.

საქართველოში
გიგანტური

5. გაშვილი

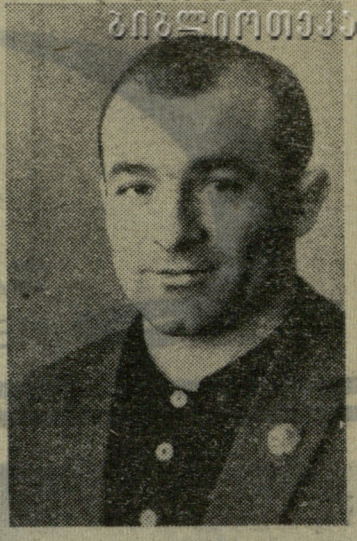
6. ალასანდრია

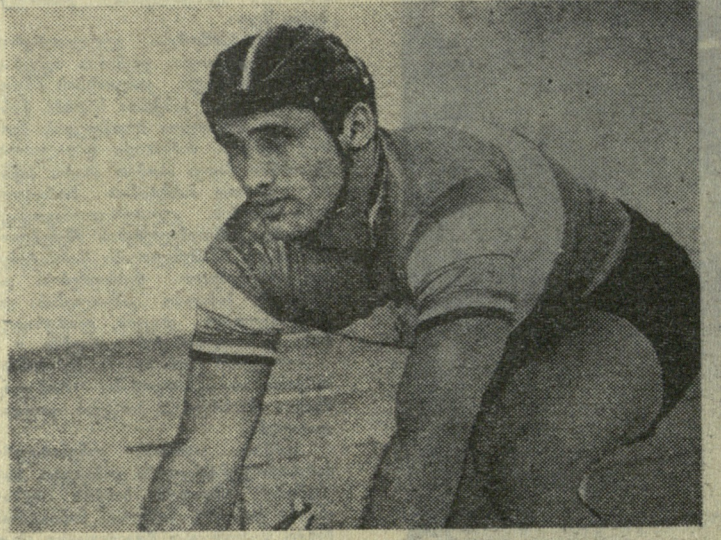
7. მეტრეველი

8. ასათიანი

9. გურუა

10. შაბალა

11. ლომიძე

ყველაზე პოპულარული

„დაახლოებით 10 საუკეთესო“ — ამ წინადადებით მიმართა ჩვენმა გაზეთმა თავის მკითხველებს.

„ლელოს“ სახალწლო კონკურსი მიზნად არ ისახავს საქართველოს უძლიერეს სპორტსმენთა ვინაობის დადგენას, ვინაიდან მკითხველთა ნაწილი ამ საკითხის გადაწყვეტაში ნაკლებად კომპეტენტურია. ჩვენი კონკურსის საშუალებით ირკვევა მხოლოდ მათ თუ იმ სპორტსმენთა პოპულარობის დონე.

რედაქციაში უამრავი წერილი შემოვიდა, რომელთა გაცნობის შემდეგ დადგინდა საქართველოში ყველაზე პოპულარულ სპორტსმენთა ათეული. აი, ისიც:

1. ნ. გაშვილი (ქაღალაძე) — 8129 ქულა
2. ნ. ალექსანდრია (ქაღალაძე) — 2068
3. ა. მეტრეველი (ჩოგბურთი) — 1451
4. კ. ასათიანი (ფეხბურთი) — 1415
5. რ. გურუა (ვილოზა) — 1381
6. მ. ფხაკაძე (ველოსპორტი) — 1365
7. შ. ლომიძე (ვილოზა) — 1299
8. ვ. სანდუკი (მძლეოსნობა) — 1255
9. დ. შანიძე (ძალოსნობა) — 1221
10. თ. ლეკვეიშვილი (ცურვა) — 1201

მკითხველისთვის, ვფიქრობთ, საინტერესო იქნება მეორე ათეულიც, რომელშიც თანმიმდევრებით შევიდნენ: კალათბურთელი ნ. საკანდელიძე, ფეხბურთელები რ. ძიმუაშვილი და მ. ხურციღავა; მოჭადვე შ. ბერიაშვილი, ფეხბურთელები ს. მეტრეველი და ჯ. ხერხაძე, მსროლელი შ. ქველიაშვილი, მოჭიდავე ა. ქობროშაშვილი, ტრამპლინდანი მბტომელი კ. წაქაძე და ფეხბურთელი გ. ნოდია.

საუკეთესოთა შორის ასევე დასახლებული არიან: მთავრელი მ. ბერგანი, ფეხბურთელები მ. მესხი, გ. პეტრიაშვილი, ლ. ნოდია, თ. ლომიძე, კალათბურთელები ა. სხიერელი, მ. ქორქია, ვ. უგრეხელიძე, ვ. ალთაბაევი, ლ. მოსეშვილი, ა. ლეჟავა, ჩოგბურთელები თ. კაკულია, ა. ივანოვა, მოჭიდავეები ტ. ალიბეგაშვილი, გ. საღარაძე, ნ. სოხაშვილი, ფ. მარტყოფილიშვილი, მ. ბლიაძე, გ. ონაშვილი, მოჭადრაკეები თ. გიორგაძე, ბ. გურგენიძე, ც. კობაიძე, რ. ჭინჭიხაშვილი, მძლეოსნები გ. გულაშვილი, ვ. ქუთათელაძე, თ. მდინარაძე, ც. ლიპარტიანი, მ. ოყროშიძე, ტანმოვარჯიშეები მ. ბოგუსი, ა. ნოზაძე, რ. სიხარულიძე, რ. ბერიაშვილი, მოფარიკავეები ი. სიხარულიძე, ნ. ასათიანი, წყალბურთელები ვ. ისელიძე, თ. მიმინოვილი, მაგიდის ჩოგბურთელი ს. სარხიანი, ხელბურთელები ჯ. ცერცვაძე, ი. ფხაკაძე, ძალოსანი რ. ტარკილი, რეგბისტი ზ. ხარშილაძე, მოტოციკლისტი ვ. კლიმენტიევი.

12. სანაძე

13. შანიძე

14. შანიძე

15. ლავაშვილი

ზარბაზნით... ღრუბლებთან ბრძოლაში

კლავინის ველზე ჩამოწოლილი სიჩუმე ზარბაზნის ქუხილმა დაარღვია. სამიზნე ცოტა უჩვეულო იყო: ღრუბლები...
სულ ცოტა ხნის წინ ბევრმა როდი იცოდა, რომ „არტილერიისტი“ სეტყუასაც უბრძვინ და ვენახებს სტიქიონის შემოტევისგან იფარავენ. ახლა ამ მეთოდმა საყოველთაო აღიარება პოვა. საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის გეოფიზიკის ინსტიტუტის სპეციალისტთა ჯგუფმა კი ახალი მეთოდის დამუშავებისა და დანერგვისთვის სახელმწიფო პრემია მიიღო. დაჯილდოებულითა შორისაა ინსტიტუტის ღრუბლების ფიზიკისა და აქტური შემოქმედების განყოფილების გამგე ამირან ჯარციაძე.
არაუადრე იცის, როგორ წარიმართებოდა ამირანის ბედი, მას რომ თავისი ოცნებების რწმენა არ ჰქონდა.
ახალი, 1932 წლის წინ 12 წლის ბიჭი 150 სმ სიმაღლეზე გადასტა და მძლეოსნობის ენთუსიასტის ს. კილაძის ყურადღება მიიქცია. ეს უკანასკნელი თავამოდებით ცდილობდა შეექმნა მძლეოსანთა ჯგუფი და მიიღო ნებართვა საფრთხილი მეცადინეობები ჩატარებინა „დინამოს“ სპორტულ ტირში. აქ რამდენიმეჯერ გაიმართა ზამთრის შეჯიბრება მოკლე მანძილებზე რბენაში. ამირანს ასაკობრივი ცნენი არ ჰქონდა და... მოზრდილთა ჯგუფში III ადგილი დაიკავა 40 მეტრზე რბენაში.

მეორე ნამდვილი წარმატება მოვიდა 1935 წელს „დინამოს“ სტადიონის განხილვის მიძღვნილ შეჯიბრებაში. ამიერკავკასიის სპორტაკადემიაში უფროსი ასაკის ჭაბუკთა ჯგუფში ამირანმა პირველი ადგილები დაიკავა 100 მეტრზე რბენაში, სიგრძეზე სტომახსა და ბირთვის კვრაში. ამასთან, ბოლო შედეგი — 14,25 მეტრი საკავშირო რეკორდი აღმოჩნდა.
ისვე ახალი წლის წინ — ამჟამად 1936 წლის დამდეგს თბილისში ჩამოვიდა ცნობილი საბჭოთა მეწოდენელი, სპორტის დამსახურებული ოსტატი ი. სერგევი და „თვითნასწავლ მორბენლებს“ ნამდვილი წვრთნის საშუალება მიეცათ. ახალ მეწოდენელს დიდი წვლილი მიუძღვის ცნობილი სპორტსმენების ე. გოგილიძის, გ. ათანდოლის, ლ. ბერეჟნიშვილის, კ. ჭიჭიშვილის, თ. ბერეჟნიშვილის, ლ. გიორგაძისა და სხვათა აღზრდაში.
როცა ლენინგრადში 8 ქალაქის შეჯიბრება ჩატარდა, ამირანმა კვლავ გაიმარჯვა ჭაბუკთა ჯგუფში, ამასთან, რესპუბლიკური და საკავშირო რეკორდები დაამყარა.
კიდევ ერთი წლის შემდეგ იგი მოზრდილთა შორის რეკორდმენი, სპორტსაზოგადოება „ნაუკას“ ჩემპიონი, სსრ კავშირისა და პროფკავშირთა პარეოლოგების ფინანსისტი იყო და წლის საუკეთესო მძლეოსანთა ათეულში მოხვდა. ამ დროს შევიდა ამირანის თბილისის უნივერსიტეტში.

1941 წლის ივლისში საქართველოს მძლეოსნები უკრაინა — საქართველოს მატჩისთვის ემზადებოდნენ, მაგრამ ეს შეხვედრა არ შედგა — ომმა შეშალა ხელი.
დუმობილიზაციის შემდეგ ამირანი ფიზკულტურის ინსტიტუტში იწყებს მუშაობას მასწავლებლად მძლეოსნობის კათედრაზე. 1951 წელს იგი კვლავ მკვიდრულ მუშაობას დაუბრუნდა, გეოფიზიკის ინსტიტუტის ასპირანტურაში ჩაირიცხა. მძლეოსანი — პირველთანრიგისაა, რესპუბლიკური კატეგორიის მსაჯი გახდა მეცნიერი, რომელიც მთელ დროსა და მოწოდებებს საყვარელ საქმეს ახმარს.
— სპორტის საქმე როგორღაა, — ვკითხებით ამირანს, — სულ დაანებებთ თავი?
— ალბათ კარგი იქნებოდა მეპასუხა, რომ კიდევ ვვარჯიშობ, დაგზავარ, რეკორდებს ვაყარებ. სამწუხაროდ, ყოველივე ამისთვის დრო არ მრჩება. საფუძვლობით ველად ვმუშაობთ, დიდიდანი საღამომდე დრუბლებს შევძენით. სპორტი უწინდებურად მიყვარს, სულ ვუბნები თავს, რომ, როგორც კი მოვახერხებ, ისევ დავეყურ ვარჯიშს, მაგრამ, ხომ სხვადავით ვერ ვახერხებ. თან წლები გადის, ჩემთვის რეკორდების დამყარების ხანა წავიდა. თუმცა ისე, თავისუფლად დროს წააგარჯიშება მაინც ყველაფერს მირჩენია.
დ. ივანეზილი.

უნივერსიადა ურასისტეგოდ

ბელგრადი, 30 დეკემბერი. 1970 წლის ზაფხულის უნივერსიადაში, რომელიც იტალიის ქალაქ ტურინში ჩატარდება, როგორცაა მონაწილეობას ვერ მიიღებს. საერთაშორისო საუნივერსიტეტო სპორტის ფედერაციის აღმასკომის ეს გადაწყვეტილება, რომელიც იუგოსლავიის ქალაქ დუბროვნიკში მიიღეს, გამოაქვეყნა ტანიუგის სააგენტომ.
დუმობილიზაციის სხდომაზე განიხილეს 1970-1971 წლების სტუდენტური შეჯიბრების პროგრამაც. როგორც ცნობილია, ზამთრის უნივერსიადა ფინეთში ჩატარდება — ჰელსინკში, მოთხილამურებისა და მოციკლავეებისა — როვანიემში. დღეისთვის ზამთრის უნივერსიადის მონაწილეობის სურვილი 25 ქვეყნის გულელებმა გამოთქვეს.
ზაფხულის უნივერსიადისთვის განაცხადები 50 ქვეყნის წარმომადგენლებმა გაგზავნეს.
ფედერაციის აღმასკომის სხდომაზე გადაწყდა ისიც, რომ ევროპის II საუნივერსიტეტო ჩემპიონატი ფეხბურთში ჩატარდება 1970 წლის ივლისში იუგოსლავიაში. ფიქრობენ, რომ სარბიელზე გამოვა 16 სტუდენტური ნაკრები. (საკლესი).

აი, ვინ გვასახელა 1969 წელს...

...სოფლიო ჩემპიონატებში

- ნ. ბაზრინაშვილი. სამეზღის მსოფლიო ჩემპიონი ჭადრაკში. სამეზღის მსოფლიო ჩემპიონი გუნდურ ჩათვლაში. ევროპის ქვეყნების ჩემპიონთა თასის მფლობელი.
- რ. რაზმა. სამეზღის მსოფლიო ჩემპიონი კლასიკურ ჭიდაობაში.
- შ. ლომიძე. მსოფლიო ჩემპიონი თავისუფალ ჭიდაობაში.
- ზ. ბარინაშვილი. მსოფლიო ჩემპიონი თავისუფალ ჭიდაობაში.
- დ. შანიძე. მსოფლიო ჩემპიონი ძალოსნობაში (ავტო).
- ნ. ალექსანდრია. მსოფლიო ჩემპიონი ჭადრაკში (გუნდური ჩათვლა).
- თ. გიორგაძე. მსოფლიო ჩემპიონი ჭადრაკში (გუნდური ჩათვლა სტუდენტთა შორის).
- ბ. სოსოშვილი. მსოფლიო ჩემპიონი იუნიორთა შორის თავისუფალ ჭიდაობაში.
- ბ. მელაძე. მსოფლიო ჩემპიონი იუნიორთა შორის კლასიკურ ჭიდაობაში.
- შ. გორჩილაძე. მსოფლიო ჩემპიონი იუნიორთა შორის კლასიკურ ჭიდაობაში.
- მ. შხაპაძე. ვერცხლის მედალი ველოსპორტში.
- მ. ბლიაძე. ვერცხლის მედალი კლასიკურ ჭიდაობაში.
- ბ. სუთიაშვილი. ვერცხლის მედალი იუნიორთა შორის თავისუფალ ჭიდაობაში.
- თ. ბაბუნიძე. ვერცხლის მედალი იუნიორთა შორის თავისუფალ ჭიდაობაში.
- შ. ლუბინაძე. ვერცხლის მედალი იუნიორთა შორის თავისუფალ ჭიდაობაში.
- დ. შანიძე. ბრინჯაოს მედალი ძალოსნობაში (სამედილი და ატაცვი).
- ნ. სოსოშვილი. ბრინჯაოს მედალი თავისუფალ ჭიდაობაში.
- ბ. ალიბაბაშვილი. ბრინჯაოს მედალი თავისუფალ ჭიდაობაში.
- ბ. მანუაშვილი. ბრინჯაოს მედალი ძიულაში.
- დ. შარაშანიძე. ბრინჯაოს მედალი იუნიორთა შორის.

...ევროპის ჩემპიონატებში

- შ. კველიაშვილი. ევროპის ჩემპიონი ტყვიის სროლაში (ოქროს მედალი).
- დ. შანიძე. ევროპის ჩემპიონი ავტოსა და ატაცვიში.
- შ. ლომიძე. ევროპის ჩემპიონი თავისუფალ ჭიდაობაში.
- ბ. სანაძე. ევროპის ჩემპიონი მძლეოსნობაში.
- ზ. სპანდელიძე. ევროპის ჩემპიონი კალათბურთში.
- ბ. გოგუაშვილი. ევროპის ჩემპიონი კალათბურთში.
- თ. ლეკვიანი. ევროპის თასის მფლობელი ცურვაში.
- ბ. კლიმენტიანი. ევროპის ჩემპიონი სპიდეიში.
- დ. შანიძე. ვერცხლის მედალი ძალოსნობაში (სამედილი).
- ნ. სოსოშვილი. ვერცხლის მედალი თავისუფალ ჭიდაობაში.
- ბ. მანუაშვილი. ვერცხლის მედალი ძიულაში.
- ბ. შიგორიაშვილი. ვერცხლის მედალი ძიულაში.
- რ. მალაქაძე. ბრინჯაოს მედალი ძიულაში.
- შ. კველიაშვილი. ბრინჯაოს მედალი ტყვიის სროლაში.

...სსრ კავშირის ჩემპიონატებში

- ბ. შიგორიაშვილი. სსრ კავშირის ჩემპიონი სამბოში.
- მ. შხაპაძე. სსრ კავშირის ჩემპიონი და თასის მფლობელი ველოსპორტში.
- ნ. ალექსანდრია. სსრ კავშირის ჩემპიონი ჭადრაკში.
- ბ. სანაძე. სსრ კავშირის ჩემპიონი მძლეოსნობაში.
- დ. შანიძე. სსრ კავშირის ჩემპიონი ძალოსნობაში.
- ზ. ბარინაშვილი. სსრ კავშირის ჩემპიონი თავისუფალ ჭიდაობაში.
- ნ. სოსოშვილი. სსრ კავშირის ჩემპიონი თავისუფალ ჭიდაობაში.
- ბ. მანუაშვილი. სსრ კავშირის ჩემპიონი ჩოგბურთში (ერთუფლთა თანხაში).
- თ. კაპაშვილი. სსრ კავშირის ჩემპიონი ჩოგბურთში (წყვილთა შორის).
- ს. სარსოიანი. სსრ კავშირის ჩემპიონი მაგიდის ჩოგბურთში (წყვილთა შორის).
- თ. ლეკვიანი. სსრ კავშირის ჩემპიონი ცურვაში.
- დ. შარაშანიძე. სსრ კავშირის ჩემპიონი კლდეზე ცოცვაში (წყვილთა შორის).
- ბ. გელაშვილი. სსრ კავშირის ჩემპიონი კლდეზე ცოცვაში (წყვილთა შორის).
- საპარტიველოს ნაპრემი. სსრ კავშირის ჩემპიონი თავისუფალ ჭიდაობაში.
- „დინამო“ (თბილისი). სსრ კავშირის თასის მფლობელი კალათბურთში.
- „სინათლე“ (თბილისი). სსრ კავშირის თასის მფლობელი ფიზკულტურის კომპლექტურად შორის ფეხბურთში.
- ბ. გორჩილაძე. ვერცხლის მედალი სამბოში.
- ბ. მარტოშვილი. ვერცხლის მედალი სამბოში.
- ბ. სოსოშვილი. ვერცხლის მედალი თავისუფალ ჭიდაობაში.
- დ. თეაძე. ვერცხლის მედალი თავისუფალ ჭიდაობაში.
- თ. ლეკვიანი. ვერცხლის მედალი ცურვაში.
- ბ. გუგუაშვილი. ვერცხლის მედალი მძლეოსნობაში.
- ბ. შხაპაძე. ვერცხლის მედალი სათხილამურო სპორტში.
- ს. სარსოიანი. ვერცხლის მედალი მაგიდის ჩოგბურთში.
- „დინამო“ (თბილისი). II ადგილი კალათბურთში.
- საპარტიველოს ნაპრემი. II ადგილი კლასიკურ ჭიდაობაში.
- საპარტიველოს ნაპრემი. II ადგილი კლდეზე ცოცვაში.
- მ. შხაპაძე. ბრინჯაოს მედალი ველოსპორტში.
- ბ. ბინიანი. ბრინჯაოს მედალი სამბოში.
- ნ. ბინიანი. ბრინჯაოს მედალი სამბოში.
- მ. ბინიანი. ბრინჯაოს მედალი სამბოში.
- ბ. მარტოშვილი. ბრინჯაოს მედალი სამბოში.
- შ. მირიანაშვილი. ბრინჯაოს მედალი მთამსვლელობაში.
- მ. ხაჩარაძე. ბრინჯაოს მედალი მთამსვლელობაში.
- ბ. აბაშიძე. ბრინჯაოს მედალი მთამსვლელობაში.
- დ. დანაძე. ბრინჯაოს მედალი მთამსვლელობაში.
- ბ. აბაშიძე. ბრინჯაოს მედალი სროლაში.
- ბ. თავარიშვილი. ბრინჯაოს მედალი სროლაში.
- დ. შურაშვილი. ბრინჯაოს მედალი სროლაში.
- ბ. არბანაშვილი. ბრინჯაოს მედალი ნიჩბოსნობაში.
- „დინამო“ (თბილისი). III ადგილი ფეხბურთში.
- საპარტიველოს ნაპრემი. III ადგილი სამბოში.

ეპოქის მოთხოვნილებები

რუსთაველის პრემიის ლაურეატს, საქართველოს სახალხო მხატვარს ლადო გუდიაშვილს ქუჩაში რომ შეხვდეთ, ვერ იტყვიან, ან კაცმა სამოცდაათი გადააბიჯაო. ახლა წყვეთში, თავის ბაღში მოფუსფუსე უსდა ნახით! სწორედ ამიტომ დავიბრუნებდით, რა ადგილი ეჭირა მხატვრის ცხოვრებაში საორტს... ეს იმხანაა, როდესაც გუდიაშვილის მემორიალში, ყოველ შემთხვევაში, მის ადგილზე პერიოდში, საორტულ თეატრისკენ შექმნილ ნაწარმოებებს აიყვანო უმნიშვნელო ადგილი უჭირავს. ბატონი ლადო სიამოვნებით გვესაუბრა:

ჩემი ნამუშევრები ელემენტარული ავალმუშავებული გატაცებული შეფარდების ტიპის იყვნენ. მათი მიზანობით მეც ტანჯვარჯის მოკიდე ხელი და გიორგის თვითნაკეთ ღერძზე ვეარჯიშობდი, მაგრამ გულახდილად რომ ვითხრობ, საორტს დიდ დროს ვერ ვუთმობდი, ვინაიდან ჩემი ძირითადი გატაცება და ცხოვრების მიზანი მხატვრობა გახლდათ.

... ტანჯვარჯის გატაცებაზე მოგახსენებდით. ეს ამბავი ოციან წლებში ხდებოდა. შემდეგ დავით კაკაბაძე და მე საფრანგეთს გავემგზავრეთ სწავლას საგარეო ქვეყნებში. ამ დროს პირველად ვნახეთ ევროპული ხარების ბრძოლა, რამაც ჩემზე ისეთი შთაბეჭდილება დატოვა, თითქოს ადამიანის ბნელი, მხეცური ინტინქტების გამოვლენას უწყობდა ხელს. ამ უცნაურმა სანახაობამ ცნობილი ესპანელი მხატვრის ფრანსისკო გოიას შემოქმედებაში დიდი ადგილი გამოავლინა. დავიბრუნებულე თვალის მყისვე შენიშნა, რომ ესპანელი მხატვარი მასში კომპარულ სურათებს ხელავს.

... პარიზში ცხოვრების დროს სწორედ დადილით ფეხბურთზე, წყალბურთზე, როგორც დასაწყისი პრეფერენციის მქონე მოკრივეთა შეხვედრას, ამ სანახაობამ ისე შეშინა, რომ შემდეგ დიდხანს გული აცრუებული მქონდა საერთოდ საორტზე.

... თანამედროვე ადამიანის გატაცება საორტით, ვფიქრობ, ეპოქის დასასრულზე მოთხოვნილებაა. ეს ისე არ უნდა გაიგოთ, თითქოს საორტმა შეათქა ადამიანური მოღვაწეობის სხვა სფეროები.

ჩემი აზრით, არ შეიძლება საორტს წყაროვით შევიხრებინო. თუ ასე მოხდა, მაშინ საორტული ასპარეზობა მხოლოდ სანახაობად იქცევა, რაც მის არსებით ნიშანს გამოირყვამს. ჩემი თაობის ადამიანები დიდ პატივს ვცემდით საორტსმენებს და სწორად დაუდილით შევიხრებო. 30-ან წლებში განსაკუთრებით დიდი პოპულარობა

მოიხვეჭა ფეხბურთმა. ჩვენ ალტაცებით ვადევნებდით თავს ისეთი შესაბამისი ოსტატების თამაშს. როგორც იყვნენ ა. უორდანი, ბ. პაიჭაძე და ბიერი სხვა.

განსაკუთრებით გვიყვარდა ჭადრაკი. სწორედ მაშინ გამოჩნდა მთელი სისრულით ჭადრაკის შესანიშნავი ოსტატის ვ. გოგოლიძის ნიჭი. ცხობილსა, რა გატაცებული მოჭადრაკე გახლდათ პოეტი პაოლო იაშვილი, რომელმაც ლექსიც უძღვნა გოგოლიძეს. აქვე ნიხდა ვთქვა, რომ ძალზე კარგი საქმე ითავს ქართული საორტის მესვეურებმა, რომ

დესაც გოგოლიძის მემორიალი შეიქმნა. ვიქტორი ნანდივილი იმხანაურებამ პატივისცემის.

ჩემი აზრით საჭიროა სხვადასხვა სფეროს უწყობა, მეტი კოსტაქტი გვექმნდეს ერთმანეთთან. ეს კარგის შეტს არას მოგვიტანდა.

დასასრულს მსურს შემოვთავაზოთ ჩემი სურათი „ცხენბურთი ფეხად“, ყოველივე საუკეთესო ვესურვო ქართველ საორტსმენებს და ამ საქმის გულშემატკივართ ახალ წელს

საუბარი ჩაიწერა ა. მხაიძემ.

გეგმისგან გარე ვარება!

საახალწლო ფელეტონი

საკავშირო საფეხბურთო ჩემპიონატის ბოლო შეხვედრებმა უძლიერესი ვერ გამოავლინა. მოსკოვის „სპარტაკისა“ და თბილისის „დინამოს“ შორის გადამწყვეტი მატჩი დაინიშნა. მოსკოველებმა უარი თქვეს ერთმანეთს ნეიტრალურ მიწაზე და ფინალი თბილისის „დინამოს“ ახლად აგებულ სტადიონზე მოეწყო. შეუღლებულნი იყვნენ ამ დღეს დინამოელები. სწრაფი კომბინაციები, მეტოქის კარში ყუმბარებური დარტყმები, გოლები და მეტი რა გოლები! საინტერესო ბრძოლა ჩემების გამარჯვებით დამთავრდა — 3:1. „დინამო“ მეორედ იზეიმა სსრ კავშირის ჩემპიონობა.

ამ დღეს არანაკლებ დიდი ამბავი მოხდა თბილისის საორტის სსახლეუში. ევროპის ქვეყნების თასების

თბილისის „ბურვეტსტიკისა“ და ცხეა-ს გუნდები. გამარჯვებს ჩემი დელაქალაქის საორტსმენებმა.

„სოვეტსკი საორტის“ ახალმა ნომერმა სულ გამაგიჟა. გაკვირვებული ვკითხულობდი ამ გახეტინი დაბეჭდილი ინფორმაციებს:

ბინი. გამართა მოკრივეთა საკავშირო პირად-გუნდური ჩემპიონატი. საუკეთესოდ ისპარეზეს საქართველოს წარმომადგენლებმა. მათ გუნდურა ჩემპიონობაც გაინაღდეს და პირად ჩათვლაშიც ისახლეს თავი — 7 ქართველი მოკრივე სსრ კავშირის ჩემპიონი გახდა.

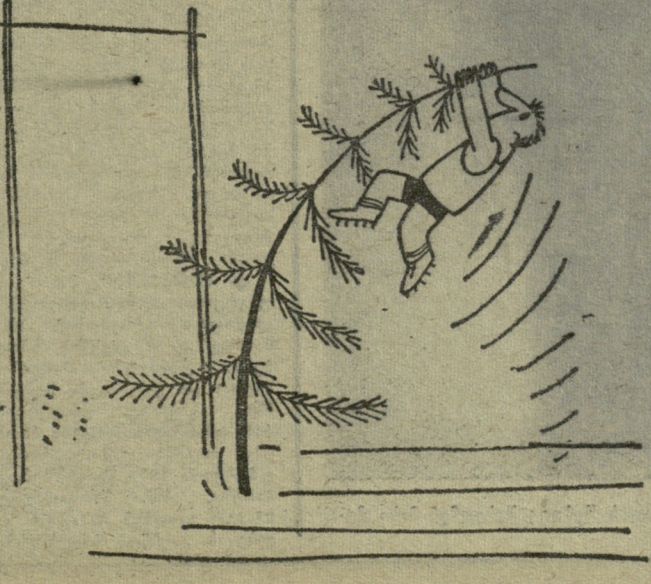
ლონდონი. უემბლდონის ტურნირში წარმატებით იმრძენია ა. მეტრეველი და მისი თანაქალაქელი ჩოგბურთელები.

თბილისი. კარგი საჩუქარი მიიღეს ამ ქალაქის საორტის მოყვარულებმა. საჩუქარო ვითარებაში გაიხსნა სასაფუთო საცურაო აუზი. საინტერესო იყო სსრ კავშირის ჩემპიონის — თბილისის „დინამოსა“ და უნგრეთის ჩემპიონის მატჩი. როგორც მოსალოდნელი იყო, თამაში დამთავრდა საბჭოთა წყალბურთელების გამარჯვებით — 4:0.

მოსკოვი. ვოლგისპირა ქალაქში გამართულ რიკაობის მსპრეტა საერთაშორისო ტურნირში ბრწყინვალედ იასპარეზეს თბილისის კრიოვის სახლეუბის ჩარხსაშენი ქარხნის საორტსმენებმა. ყველა საპირისო ადგილი მათ დაიკავეს.

მოსკოვი. დღეს აქ ჩამოვიდა ველოსპორტის საერთაშორისო კავშირის პრეზიდენტი როდონი (კაპალია). ბ-ნ როდონის ვიზიტის მიზანია თბილისის მხალი ტრევის საჩუქარო გახსნაზე დასწრება.

— მეტისმეტად არ ვარჯა, გამოსცდება აუღლი ამდენი სიხარულისგან, — წამოვიყვირო შეყვირილმა გამომადგინა... ახალი წლის დღია იღია.

საქართველო

● მოსკოვი, 30 დეკემბერი. სსრ კავშირის მოთხილამურეებმა „ვერტიკალი“ პრიზის გათამაშებით დაამთავრეს შეჯიბრებათა ციკლი პლანინორნიას მიდამოებში. ქალები 4 კილომეტრზე რბენაში უჯიბრებდნენ ერთსა-ნაერთს. ყველას აჯობა გ. პილიუშინკოვ (რსკა) — 14.16.0 მასთან 4 წამი წინააღმდეგ. ჩემპიონი (მოსკოვი, „ლოკომოტივი“). III ადგილზეა ლ. დორონინა (სვედლოვსკი). სამჭოთა ჭეჭვის უსლოცებელი მოთხილამურები ახლა საერთაშორისო შეჯიბრებებში მონაწილეობისთვის გაემგზავრებიან: ქალები გდრ-ში იასპარეზებენ ვაგები — იუგოსლავიაში, სსრ კავშირის ნაკრები კი, რომელიც ჩეხოსლოვაკიის კატორბში მსოფლიო ჩემპიონატში გამოვა, საბოლოოდ შვირჩევა სსრ კავშირის თასზე გამართულ შეჯიბრებაში. ეს ტურნირი იანვრის დამდეგს ბაჟოიანში ჩატარდება.

ტრასის დირექტორია შაკ ანკეტილი

შაკ ანკეტილი, რაც ფრანგული ველოსპორტის მოყვარულთა კერაშია, ანკეტილი სახელით დატოვა აქტიური სპორტი. მას რამდენიმე საზოგადოებრივი დაჯილდოება დაევისრა. ანკეტილი ქვეყნის ველოსპორტის ფედერაციისათვის არსებულ ველომარბოლეთა ასოციაციის პრეზიდენტი და პარაზ-ნიციის რბოლის ტრასის დირექტორია. ეს უკანასკნელი შეჯიბრება ყოველ წელს წლის ტარდება 9-16 მარტს. რბოლა ტიპობა ხუთბრუნია: ანკეტილი ყველაზე უფრო ამ ტრასის აქტიური, რადგან თვითონაც ბევრჯერ გამოუცდია მისი სიმძიმე.

საქართველო მხრიდან კასიუს კლეი სცენაზე

კასიუს კლეი იოლია: რინგზე ბროლია თუ სცენაზე გამოვლია? კასიუს კლეი ორივეგან კარგად გამოვლია თავს. როგორც უკვე ვთქვამდით, მძიმე წონაში პარაფსიონალითა შორის მსოფლიო ჩემპიონს აქვს წინა დებოუტი ჰქონდა ბროლიზე მუსიკალურ კომედია „ბავ უაიტ-ში“. მეორე დღეს თეატრალურმა და მუსიკალურმა მიმომხილველებმა აღფრთოვანებული წერილები უძღვეს ოპერეტის ახალ ვარსკვლავს.

კ. ბარნსი „ნიუ-იორკ ტაიმსში“ წერდა: „კლეის სახაიოგენო ხმა აქვს. იგი ძალდაუტანებლად მღერის და თამაშობს. როგორც ჩანს, მას კარგი მსახიობის ყველა მოსაძებნი აქვს“. ჯ. ჩაპენი „დეილი-ნიუსში“ დასძინს: „კლეის დამაჯერებლად უყირავს თავი სცენაზე და თავისი თამაშით პარტნიორებსაც შთააგონებს“. რ. უოთსი „ნიუ-იორკ პოსტში“ ასკვნის: „უბრალო მიუზიკლის დიდი უფერადობის სპექტაკლად გადაქცევა მხოლოდ ჭეშმარიტად ნიჭიერ მსახიობს შეუძლია. კლეი-მსახიობი არაფრით ჩამოუვარდება კლეი-მოკრივეს“.

სურათზე: კასიუს კლეის სპექტაკლის შემდეგ შეხვდნენ მისი მეუღლე ბელინდა და გოგონა მირიამი.

XI ტური. რ. ხოლოვი — ა. ლეინი (ორივე—მოსკოვი) 0,5:0,5, მ. ტალი (რიგა) — ა. სუეტინი (მოსკოვი) 1:0, ვ. ჩოკილია (რუმინეთი) — ლ. შამკოვიჩი (მოსკოვი) 0,5:0,5, ე. შაგვი (უნგრეთი) — ე. კოსტრო (პოლონეთი) 0,5:0,5, ვ. შორტი (ჩეხოსლოვაკია) — 5. სპირიდოვოვი (ბულგარეთი) — 5. დ. ბრონსტეინი (მოსკოვი) — 3. გურგენიძე (თბილისი) 0,5:0,5, რ. ფუქსი (ვად) — ლ. შაშინი (იუგოსლავია) 0,5:0,5, რ. ჯინჯიბაშვილი — ე. გუფელდი (ორივე — თბილისი) 0,5:0,5.

გუშინწინ გამართული შეხვედრების ნაშთებზე მეტი ყაიმით დამთავრდა, თუმცა ხოლოვი-ლეინისა და ჩოკილია-შამკოვიჩის ბრძოლა საკმაოდ მწვავე იყო. გულშემატკივრები მაინც კმაყოფილი დარჩნენ, რასაც ტალსა და შორტი უმაღლიან.

მსოფლიოს ექს-ჩემპიონმა სასტიკად დასაჯა სუეტინი დებიუტში მღორე თამაშისთვის. — ტალს არ შეიძლება ინიციატივა დაუთმო.

აი, როგორ წარმოართა პარტია:

ტალი — სუეტინი
ნიცილიური დაცვა

1. e4 c5 2. მf3 e6 3. d4 cd 4. მd4 a6 5. მd3 მe7
სუეტინი გვერდს უელის ცნობილ სისტემებს და შედმეტ დროს კარგავს ფიგურების განვითარებაზე, რაც ძვირად უჯდება.

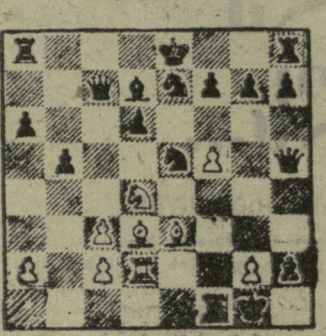
6. მc3 მbc6 7. მh3 მe6 8. 0—0 b5 9. მe3 d6 10. f4 მe7 11. ლh5
ტალი საიერიშოდ განწყობილად მზადაა შავი მეფის დასალაშქრად.

11. ... მf6 12. მd1 მc3

ტალი მოგაგებს ახალმოსს

ეს კუ ალბათ დაეცისთვის უფრო საჭირო იყო. სუეტინის ცენტრში დარჩენილი გვირგვინისანი კომპინაციური იერიშის შესახებნავი მისანია. ტალი ჩვეული ბრწყინვალეობით უტევს მას.

13. bc ლc7 14. მd2 მe7 15. მd4 მd7 16. f5 ef 17. ef მe5

ტალის მსხვილი საქადრაკო თვალის მუდამ აგნებს ასეთ შეწყობას. როგორც ჩანს, რიგულ დიდსტატს უმეკ აქ ლაზიერის შეწყობა ქონდა გულში. მხედრის აფეხა აუცილებელია.

18. ... მe6! 19. fe მe6 20. ლe5! de 21. ef+

სუეტინი დანებდა, რადგან 21. მფ8 22. მf6 X 21. ... მფd7-ს მოპყვებოდა 22. მf5++ მფe6 23. მe4+

შარდი ჩეხოსლოვაკიელი დიდოს-

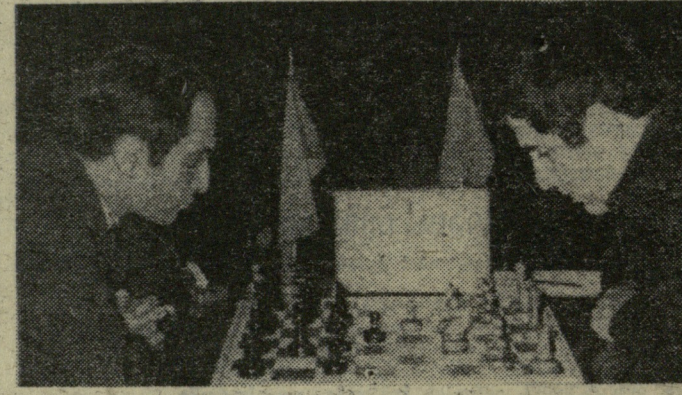
ტალი შორტი ამ ბოლო დროს დიდი ძალით თამაშობს. შემთხვევითი როლია, რომ იგი „დნარჩენი მსოფლიოს“ ნაკრებში მესამე დაფაზე (რ. ფა-შერისა და ბ. ლარსენის მერე) დასვეს. ბუნებრივია, შორტი თბილისშიც სურს ისახლოს თავი. ამიტომ შესაშური მონდომებით ეთამაშა სპირიდოვოვი.

პოზიციურ ჭიდილში შორტი შაკის მოგება შეძლო, რაც გამარჯვებისთვის საკმარისი უპირატესობა გახლდათ. ტექნიკურად გამართული თამაშით მან შეხვედრა ლოგიკურ დასასრულამდე მიიყვანა.

11 ტურის შემდეგ მ. ტალს, ვ. შორტსა და ვ. გურგენიძეს 8-8 ქულა აქვთ, ე. გუფელდსა და ვ. ჩოკილიას — 8,5-8,5, ა. სუეტინს, 5. სპირიდოვოვს, დ. ბრონსტეინსა და რ. ჯინჯიბაშვილს — 5,5-5,5.

დღეს მემორიალის მონაწილეები ისვენებენ. XIII ტური შედგება 2 იანვარს, XIV — 3 იანვარს დილის 10 საათიდან რუსთაველის სახელობის თეატრის მკირე დარბაზში, სადაც საერთოდ ტურნირი მიმდინარეობს.

სურათზე: მ. ტალი (მარცხნივ) და რ. ჯინჯიბაშვილი თამაშის დროს.

2045

◆ ტალინი, 31 დეკემბერი. ესტონეთის საუკეთესო სპორტსმენად მესამე წელია შედიხენ ასახელებენ მსოფლიო ჩემპიონს, მეხეკოს ოლიმპიური თამაშების ვერცხლის პრიზიორს, ძალიან ი. ტალსს. ეს ამბავი თავის მკითხველებს დღეს ამცნო რესპუბლიკურმა გაზეთმა „სპორდილეტა“. შურნალისტთა ტრადიციულ საახალწლო ანკეტაში ქალთა შორის პირველია ოლიმპიური ჩემპიონი ს. ჩირკოვა. თავის მეგობრებთან ერთად მან მეხეკოს საფარიკაო მილიკებზე ოქრო მოიხვეჭა გუნდურ შეჯიბრებაში.

◆ შრუნა, 31 დეკემბერი. ყირგიზეთის 10 საუკეთესო სპორტსმენის სიაში პირველი სტრეტიონა ევროპის ორგზის ჩემპიონსა და რეკორდსმენს, მოცურავე ა. ანარბაევს უჭირავს. სპორტულ სიარულში დიდი საკავშირო შეჯიბრებებს პრიზიორი თ. ბარჩი II ადგილზეა. მესამეა დავისლული სტილის მოკიდავე ჯ. დონბაევი.

◆ სოფია, 31 დეკემბერი. ბულგარეთის დეპუტატთა სააგენტოს ტრადიციულ საერთაშორისო ანკეტაში — „1969 წლის № 1 სპორტსმენი“ — მსოფლიოს უდიდესმა საინფორმაციო სააგენტოებმა მიიღეს მონაწილეობა. ანკეტაში ყველაზე მეტი ხმა ერგო დედამწიფის სურბზე პირველ ურს მტყორცნელს, რომელმაც ეს იარაღი 75 მეტრს გადააცილა — მსოფლიო რეკორდსმენსა და ევროპის ჩემპიონს, როგორც ასპირანტს ა. ბონდარჩუკს. საუკეთესოთა ათეულში V ადგილზეა მსოფლიო რეკორდსმენი ბირთვის კერაში, ლენინგრადელი ნ. ჩიკოვა.

◆ გუდაპეშტი, 31 დეკემბერი. უნგრეთის მუსურ-გლეხური სახელმწიფოს არსებობის 25 წლის მანძილზე ამ ქვეყნის სპორტსმენებმა ოლიმპიურ თამაშებში, მსოფლიო და ევროპულ ჩემპიონატებში, აგრეთვე, უნივერსიადებში 413 უმაღლესი წოდება მოიხვეჭეს. ექვს ოლიმპიადაში, რომლებშიც უნგრეთმა 1945 წლის შემდეგ იასპარეზა, მისი წარმომადგენლები 61-ჯერ ავიდნენ საპატიო კვარცხლებების „ოქროს საფეხურზე“.

ზხუხა შორის მიწისქვეშა „სამეფოში“

როგორც ჩანს, იუგოსლავიელი მ. ველოკოვიჩი ახალ წელს უკვე 188-ე დღეა კოპაი-კოზარის პალოს მღვიმეში, 200 მეტრ სიღრმეზე ცხოვრობს. მას თან ჰყავს ძაღლი, კატა, ცხვარი, წიწილები და იხვები. ველოკოვიჩი წერს დიდ შრომას, სადაც მოცემული იქნება ადამიანისა და ცხოველების ორგანიზმზე ამგვარი პირობების გავლენის შედეგები. სხელოლოგს განზრახული აქვს მღვიმეში დარჩეს მომავალი წლის შემოდგომამდე, ესე იგი, 488 დღის განმავლობაში არ ნახოს მზის სინათლე. შედარებისთვის შეიძლება გავიხსენოთ ფრანგი მკვლევარი ეან-პიერ მარიტი, რომელმაც სამი წლის წინ 131 დღე გაატარა მღვიმეში.

ი. ლეაქაძე.
(„პრავდა“, 28 დეკემბერი, 1969 წ.).

30 წლის შემდეგ

ინალისალი მებღაური, ყოფილი მოკრივე რ. პარკერი კუჭის წყლულის დიაგნოზით საოპერაციოდ სავადმყოფოში მოათავსეს. და აი, ქირურგმა მას კუჭიდან ამოუღო... სამი კილი.

როგორც გამოირკვა, 30 წლის წინათ რინგზე ერთ-ერთი მატჩის დროს პარკერს მეტოქე პირდაპირი მლივით დარტყმით გაშასხინებია. მართალია, პარკერს ეს შეხვედრა მოუვია, მაგრამ გასახდელში აღმოუჩინია, რომ სამი კილი აღარ ქონდა და უფერია, ალბათ რინგთან ჩამოსვლისას გადმოვადგურებოდა. სინამდვილეში კი ბრძოლის ახარტში შესულ სპორტსმენს ვერც კი შეუშინებია, როგორ გადაეყაპა სამივე კილი.

ტაქტიკას განსაზღვრავს მანქანა

ქიბარნებშიპ თამაშად იჭრება სპორტში. დღეს ელექტროგამომთვლელ მანქანებს შეუძლიათ გამოავლინონ ყველა დროის უძლიერესი მოკრივე, საქადრაკო დაფებთან რომოტები თანაბარი ძალით ებრძვიან დიდოსტატებს.

ახლა მანქანები განსაზღვრვენ კალათბურთის ტაქტიკასაც. მაგალითად, ამერიკის სტუდენტური გუნდის „მორტონის“ წევრები ყოველი თამაშის წინ სპეციალურ ელექტროგამომთვლელ მანქანაში სდებენ მონაცემებს მეტოქის გუნდის წევრების შესახებ (სიმაღლე, ასაკი, წონა, ტყორცნის სიზუსტე, ფარქვეშ ბრძოლის სიზუსტე, რბენის სისწრაფე და ა. შ.). მანქანა იძლევა გარკვეულ პასუხს იმის შესახებ, თუ როგორი ტაქტიკის გამოყენება სჯობს.

ამ მანქანის პირველად გამოყენების დღიდან „მორტონმა“ მხოლოდ ერთი შეხვედრა წააგო. მაგრამ გუნდის კაპიტანმა მათელმა განაცხადა: „ამ მარცხში ჩვენ თვითონ მივიცდვარ ბრალი, რადგან მონაცემების შედგენის დროს მოვტყუვდით. ყველა დანარჩენ შემთხვევაში მწვრთნელი-რობოტი უშეცდომოდ მუშაობს“.

„ლილოს“ შეიღავი ნომერი გამოვა 4 იანვარს.